

MALTA

QORTI TAL-APPELL
(Kompetenza Inferjuri)

ONOR. IMĦALLEF
LAWRENCE MINTOFF

Seduta tal-25 ta' Settembru, 2020

Appell Inferjuri Numru 198/2016/1 LM

Edwin Micallef (K.I. 506577M)
(l-appellant)

vs.

Stephan Cassar (K.I. 296167M)
(l-appellati)

Il-Qorti,

Preliminari

1. Dan huwa appell magħmul mill-attur **Edwin Micallef** (minn issa 'l quddiem "l-appellant"), minn deċiżjoni mogħtija mill-Qorti tal-Maġistrati - Malta (minn issa 'l quddiem "l-Ewwel Qorti") fil-21 ta' Jannar, 2020 (minn issa

'l quddiem "is-sentenza appellata"), li permezz tagħha l-Ewwel Qorti ddecidiet illi:

"... tilqa' l-eċċezzjonijiet tal-konvenut u tiċċhad it-talbiet attriċi.

L-ispejjeż tal-kawża għandhom ikunu a karigu tal-attur Edwin Micallef."

Fatti

2. L-attur istitwixxa proċeduri quddiem il-Qorti tal-Maġistrati (Malta), fejn talab lill-Ewwel Qorti tikkundanna lill-konvenut għall-ħlas ta' tlettax-il elf, seba' mija u tmintax-il Euro u sitta u ħamsin ċenteżmu (€13,718.56), rappreżentanti bilanċ minn somma akbar għal servizzi ta' kostruzzjoni reżi lill-konvenut, inkluż materjal u xogħol ta' kostruzzjoni kkonsenjati fuq ordni tal-konvenut.

Mertu

3. L-attur istitwixxa proċeduri quddiem l-Ewwel Qorti bl-iskop li jitħallas il-bilanċ tal-flus li huwa jippretendi li huma dovuti lilu wara xogħol ta' kostruzzjoni u xogħlijiet anċillari li huwa għamel fil-ħanut tal-konvenut, bl-isem 'Party Time', 99, Antoine de Paule Avenue, Paola.

Il-konvenut min-naħa tiegħu eċċepixxa li d-domandi attriċi huma infondati fil-fatt u fid-dritt, stante li l-konvenut m'għandu jagħti xejn lill-attur, u l-attur tħallas għax-xogħol kollu li għamel fl-istess fond. Il-konvenut fit-tweġiba tiegħu spjega li l-attur gie kkuntrattat fuq rakkomandazzjoni tal-Perit Conrad Bezzina,

wara li l-istess Perit hejja *bill of quantities* għax-xogħol li kellu jsir fl-imsemmi fond. Skont dan il-*bill of quantities*, ix-xogħol li kellu jwettaq l-attur ma kellux jeċċedi it-tmintax-il elf Euro (€18,000), iżda meta l-attur lesta x-xogħol, il-konvenut intalab iħallas tnejn u tletin elf, sitt mija u tlieta u tmenin Euro u erbgħa u sittin ċenteżmu (€32,683.64) għax-xogħol li għamel l-attur, u dan kif iċċertifikat mill-Perit Bezzina. Il-konvenut eċċepixxa wkoll li x-xogħol sar kollu taħt is-supervizjoni tal-Perit Bezzina, u mix-xogħlijiet originali kkuntrattati minnu, l-attur għamel biss xogħol fl-ammont ta' ħdax-il elf, mitejn u għoxrin euro (€11,220). Il-konvenut zied jgħid li sar diversi tibdil fix-xogħol kif kellu jsir mill-attur originarjament, u l-Perit Conrad Bezzina kien ivvaluta dawn ix-xogħlijiet żejda li saru fl-ammont ta' tnax-il elf, u mitejn Euro (€12,200), filwaqt li kien hemm kont ieħor fl-ammont ta' erbat elef, mitejn u tmienja u sebgħin Euro (€4,278), li wkoll kellhom jitħallsu mill-konvenut għal xogħlijiet oħra li saru minn għadd ta' sub-appaltaturi. Il-konvenut eċċepixxa li b'kollox huwa ħallas l-ammont ta' tnejn u tletin elf, sitt mija u tlieta u tmenin Euro u erbgħa u sittin ċenteżmu (€32,683.64) lill-attur, u m'għandu jħallas xejn aktar.

4. L-Ewwel Qorti kellha l-opportunità tisma' diversi xhieda jagħtu d-depożizzjoni tagħhom dwar il-pretensjoni attriċi. Il-**Perit Conrad Bezzina** xehed li l-konvenut huwa sid il-ħanut fejn saru x-xogħlijiet u l-klijent tal-proġett, u spjega li l-attur kien wieħed mill-persuni li tqabbad jagħmel ix-xogħol meħtieġ fuq l-imsemmija proprjetà. Il-Perit Bezzina qal li l-istima originali tal-proġett kienet fl-ammont ta' tmintax-il elf Euro (€18,000), iżda wara li nbeda l-proġett,

kienu sar diversi tibdil fir-rigward tax-xogħol kif kien oriġinarjament maħsub li kellu jsir f'dan il-fond. Il-Perit Bezzina spjega li meta l-attur lesta x-xogħol li kellu jagħmel fil-ħanut tal-konvenut, dan kien għadda l-kont finali lill-istess Perit sabiex jiġi vverifikat minnu, u kien hawnhekk li l-Perit Bezzina ġie infurmat li l-ammont pretiż mill-attur għax-xogħol kollu mwettaq minnu kien ta' disgħa u tletin elf Euro (€39,000), li magħhom kellha tiżdied il-VAT. Il-Perit Bezzina žied jgħid li l-attur għamel xogħol ta' bennej, kif ukoll xogħol ieħor bħal tindif, it-torba, u diversi xogħlijiet oħra li oriġinarjament ma kinux inkluzi fil-kont tal-bennej.

L-attur **Edwin Micallef** fl-*affidavit* tiegħu qal li huwa kien ġie avviċinat mill-Perit Conrad Bezzina sabiex jagħmel xogħlijiet fil-fond tal-konvenut bl-isem 'Party Shop', ġewwa Raħal Ġdid. Qal li meta mar fuq il-post huwa kien għamel stima li kienet ta' tmintax-il elf Euro (€18,000), u dakinhar il-Perit Bezzina kien infurmah li l-istima kellha tkun lesta sal-aħħar ta' Mejju 2015, filwaqt li x-xogħol fil-post kellu jibda sal-aħħar ta' Ġunju 2015. Il-konvenut kien aċċetta l-istima li tah l-attur u talab li jinbeda x-xogħol. L-attur qal li dak iż-żmien huwa kien beda x-xogħol meħtieġ flimkien ma' ħames lavranti tiegħu, iżda mill-ewwel ġie infurmat li kienu ser isiru diversi tibdiliet u xogħlijiet ġodda li ma kinux inkluzi fil-pjan oriġinali. L-attur qal li huwa dejjem ħa ħsieb jinforma lill-Perit Bezzina kull fejn it-tibdil mitlub kien ser jiġi rifless b'tibdil fil-prezz, u li kien il-Perit Bezzina li talbu jkompli bix-xogħol. Qal li waħda mid-diffikultajiet ewlenin li sab kienet li ħafna mix-xogħol kellu jsir b'mod manwali għaliex il-post fejn kellu jaħdem kien wieħed antik. Žied jgħid li l-Perit Bezzina kien talbu

jgħaddilu l-kont finali sabiex ikun jista' jivverifikah min-naħa tiegħu, u wara li l-Perit Bezzina ra l-kont originali maħruġ minnu, dan kien talbu jżidu minħabba li skont il-Perit Bezzina wħud mill-prezzijiet ikkwotati mill-attur kienu inqas mirati stabbiliti fis-suq. L-attur qal li wara li għamel verifiki ulterjuri, huwa kien ħareġ it-tieni kont fl-ammont ta' €42,109.25 għax-xogħlijiet u €7,5194.25 għall-VAT. L-attur qal li wara li ħareġ dan it-tieni kont, huwa kien reġa' gie kkuntattjat mill-Perit Bezzina li talbu jerga' jirrevedi l-kont u jraħħsu. L-attur qal li wara diversi ġimgħat huwa kien irċieva ħlas fl-ammont ta' €19,683.64 u ħlas ieħor fl-ammont ta' €13,000, li tħallsu mill-konvenut akkont tal-prezz, sabiex b'hekk l-attur irċieva b'kollox l-ammont ta' €32,683.64. L-attur qal li huwa ħareġ irċevuta għal dan il-ħlas minkejja li kien għad fadallu bilanċ x'jigbor. Żied jgħid li huwa saħansitra baġhat ittra legali u talab il-ħruġ ta' mandat ta' sekwestru bil-ħsieb li jithallas tax-xogħol tiegħu. L-attur qal li f'laqgħa li kellu mal-Perit Bezzina u mal-konvenut f'Awwissu tal-2016, il-konvenut kien infurmah li da parti tiegħu huwa kien ħallsu ta' kollox, fuq struzzjonijiet tal-Perit Bezzina. L-attur qal li wara sar jaf li l-Perit Bezzina kien ħareġ kont ieħor fl-ammont ta' €32,683.64 mingħajr ma informa b'dan lill-attur. Qal li huwa ma jaqbilx ma' dan l-ammont, u huwa baqa' sorpriż l-aktar minħabba li l-Perit Bezzina l-ewwel indikaluh li kellu jgħolli l-kont u wara talbu li jraħħsu.

Il-konvenut fl-*affidavit* tiegħu spjega li l-fond inkwistjoni kien mikri lilu sabiex minnu jiggestixxi n-negozju tiegħu, u dak iż-żmien li talab li jsir ix-xogħol fil-

fond, huwa kien daħal f'negozjati sabiex ikun jista' jixtri l-imsemmi ħanut. Qal li kien f'dan iż-żmien li huwa kien induna li l-art tal-ħanut kienet qiegħda ċċedi u kien għalhekk li huwa qabbad perit sabiex jara x'kien hemm bżonn isir. Il-konvenut spjega li l-Perit Bezzina tqabbad bħala *project manager* sabiex jieħu ħsieb ix-xogħol meħtieġ, mill-applikazzjoni mal-Awtorità tal-Ippjanar, sal-iskavar u l-bini l-gdid meħtieġ. Qal li l-Perit Bezzina kien infurmah li x-xogħol meħtieġ kien ser jiġi jiswa madwar tmintax-il elf Euro (€18,000), u kien il-Perit Bezzina li rrakkomanda lil Edwin Micallef sabiex jagħmel dan ix-xogħol. Il-konvenut spjega li l-partijiet ftiehm u bejniethom li x-xogħol kellu jiswa €16,000, biż-żieda tal-VAT, għal total ta' €18,800. Il-konvenut qal li minkejja li l-Perit Bezzina kien wiegħdu li x-xogħol kien ser jitlesta fi żmien ħames ġimgħat, ix-xogħol dam għaddej madwar sitt xhur, b'telf ta' xogħol u introjtu għalih. Kompla jgħid li l-attur ma weriex attitudni tajba sa mill-ewwel ġurnata tax-xogħol, meta mar ħadem ġurnata u wara għamel ħamest ijiem ma resaqx lejn il-ħanut. Il-konvenut ikkonferma li n-natura tax-xogħol meħtieġa fuq is-sit inbidlet, iżda qal li x-xogħol tnaqqas u mhux żdied, u f'nofs il-proġett l-attur talbu pagament akkont minkejja li x-xogħol min-naħa tiegħu bilkemm kien għadu beda. Qal li meta tlesta x-xogħol, il-Perit Bezzina tah il-kontijiet tad-diversi appaltaturi u huwa kien ħallas tagħhom, u meta waslu għall-kont tal-attur, dan kien jammonta għal €39,790.25 bil-VAT miżjud magħhom. Il-konvenut qal li hekk kif tah il-kont, il-Perit Bezzina kien talbu ma jiħux qatgħa, anki għaliex il-kont kien għadu ma ġiex ivverifikat minnu. Qal li fil-verità dan il-kont kien kwazi t-tripplu tal-prezz originali miftiehem bejn il-partijiet. Kompla

jgħid li wara xi żmien kien bagħat għalih il-Perit Bezzina sabiex jispjegal u l-kont, u dan kien qallu li mill-kwotazzjoni oriġinali ta' €18,800, kienu saru €11,220 f'xogħlijiet u €12,200 f'xogħlijiet ulterjuri, u kien għalhekk li l-Perit Bezzina talbu jhallas id-differenza. Qal li l-Perit Bezzina kien qallu wkoll li l-attur kien ħareġ is-somma ta' €4,278 f'xogħlijiet li saru mill-attur u li tħallsu lil ħaddieħor, u huwa ma kellux iħallas dan l-ammont għalissa għaliex dawn kienu ngabru minn ħaddieħor. Il-konvenut qal li hu ried jevita l-inkwiet u għalhekk qabad u ħallas. Il-konvenut qal li huwa qatt ma qabel li kellu jħallas dawn l-ammonti u qal li huwa mhux biss kellu jħallas ħafna aktar flus milli kien maħsub għal dan il-proġett, iżda sofra ħafna danni minħabba dewmien fix-xogħlijiet, li ħallew impatt negattiv fuq il-bejgħ fi żminijiet tas-sena li matulhom l-attur li kien jgġenera bejgħ mill-ħanut tiegħu. Il-konvenut ikkonkluda billi qal li huwa kien iddeċieda li jagħmel ix-xogħlijiet fil-ħanut tiegħu minħabba l-problemi li kellu fl-art tal-ħanut, li skont il-konvenut kienet ser tisfronda, u kompli jgħid li minkejja li nafaq dawk il-flus kollha, il-problema tal-art baqgħet hemm, u anki fir-rigward tax-xogħol li diġà sar mill-attur, bdew ħerġin xi difetti bħal moffa mal-ħajt. Qal li huwa ħallas dak kollu li kellu jħallas lill-attur, u issa huwa l-attur li jrid iħallas għad-danni li kkawżalu kemm minħabba xogħol ħażin, kif ukoll minħabba dewmien fix-xogħol. Fid-depożizzjoni tiegħu quddiem l-Ewwel Qorti, il-konvenut spjega li fost ix-xogħlijiet li tħallew barra mill-attur kien hemm il-bini ta' *lift shaft* u l-bini ta' taragħ.

Is-Sentenza Appellata

5. Permezz tas-sentenza mogħtija fil-21 ta' Jannar, 2020, l-Ewwel Qorti kkonkludiet li l-eċċezzjonijiet kollha tal-konvenut għandhom jiġu milqugħa, filwaqt li ċaħdet it-talbiet tal-attur, bl-ispejjeż kontra tiegħu, u dan wara li għamlet is-segweni konsiderazzjonijiet:

“Illi dan il-każ huwa dwar xogħol li kellu jsir ġewwa ħanut li jappartjeni lill-intimat Stephen Cassar. Bil-proċeduri odjerni l-attur qiegħed jitlob li l-konvenut jiġi kkundannat iħallas is-somma ta' tlettax-il elf, seba' mija u tmintax-il euro u sitta u ħamsin ċenteżmu (€13,718.56) rappreżentanti bilanċ minn somma akbar minnha lilu dovut għal xogħol ta' alterazzjonijiet kif ukoll spejjeż marbuta mal-ħruġ ta' permessi meħtieġa mill-Awtorità ta' Malta dwar l-Ambjent u l-Ippjanar, ilkoll esegwiti fuq inkarigu mogħti lill-imsemmi Edwin Micallef fil-ħanut li jappartjeni lil Stephen Cassar.

Da parti tal-intimat Stephen Cassar qabba lill-Perit Conrad Bezzina sabiex jagħmel dawk il-ħtiġijiet kollha għall-ħruġ ta' permessi u x-xogħol sabiex jiġi rranġat il-ħanut. Illi kien l-istess Perit Bezzina li kkomunika mal-attur Edwin Micallef sabiex jidhol għal din il-biċċa xogħol wara li kien irrakkomandah mal-intimat Stephen Cassar. Min-naħa tal-intimat kien aċċetta li Edwin Micallef jagħti stima tax-xogħol u jekk kienet tkun aċċettabbli allura jibda x-xogħol. Illi fil-fatt hekk ġara li nħarġet stima fejn is-somma kienet ta' tmintax-il elf u tmien mitt euro (€18,800).

Illi ġara li wara li tlesta x-xogħol li kien qiegħed isir taħt is-superviżjoni tal-Perit Bezzina, l-intimat Stephen Cassar ma qabilx mal-kont li kien inħareġ minn Edwin Micallef. Illi dan il-kont kien intbagħat lill-Perit Bezzina sabiex jiġi mgħoddi lill-intimat Stephen Cassar. Illi dan tal-aħħar ħallas il-kont li kien ġie mgħoddi lilu mill-Perit Bezzina. Kien hawn li nqala' d-diżgwid minħabba l-fatt li Stephen Cassar kien ħallas dak il-kont li ħareġ il-perit. Waqt li Edwin Micallef baqa' jinsisti li l-kont tiegħu kien ferm ogħla minn dak li tħallas mingħand Stephen Cassar. Huwa kompli jgħid li qatt ma kien ra l-aħħar kont maħruġ mill-perit Bezzina fejn kien hemm differenza fit-total għall-ħlas fl-ammont li kien għad baqa' mertu ta' din il-kawża.

Provi u Riżultanzi

Jiġi osservat li huwa prinċipju ġuridiku stabbilit li l-attur li jallega d-debitu għandu fl-ewwel lok u dejjem l-obbligu li jipprova l-kreditu minnu vantat. Inkella, fin-nuqqas li jagħmel dan, jibqa' jimpera l-prinċipju actor non probante, reus absolvitur. Illi l-kwistjoni kollha hija fuq dak li xehed l-istess perit Bezzina fejn ikkonferma li kien ġie mqabbad mill-intimat Stephen Cassar sabiex jieħu ħsieb ix-xogħol li kien sejjer isir f'hanut li jappartjeni lill-konvenut. Għalkemm l-istima originali tax-xogħol inbidlet fejn żdied ix-xogħol, iżda dan sar bi qbil bejn il-partijiet kollha taħt is-supervizjoni tal-istess perit Bezzina. Il-perit Bezzina ikkonferma li qabel ma jinħareġ il-kont, il-persuna li tkun għamlet ix-xogħol tkun involuta sabiex jaraw il-kont flimkien. Illi però ħareġ li laqgħa bejn il-partijiet kollha meta kien qiegħed jinħadem il-kont ma saritx.

Illi mid-dokumenti esebiti mill-istess attur Edwin Micallef kienu nħargu tliet kontijiet liema dokumenti ġew immarkati bħala dok A sa C. Illi skont dawn id-dokumenti kienu ntbagħtu lill-perit Bezzina fejn minn wieħed għall-ieħor kienu jvarjaw fejn fl-aħħar korrispondenza nħareġ l-aħħar kont ta' sitta u erbgħin elf, disa' mija u tnejn u ħamsin euro u ħamsin centezmu (€46,952.50) bil-VAT inkluża mal-prezz.

Illi meta xehed l-istess Perit Conrad Bezzina semma li fil-fatt meta kien irċieva dawn il-kontijiet kien urihom lill-klijent tiegħu u cioe lill-intimat Stephen Cassar fejn l-ammont tal-istima originali minn tmintax-il elf u tmien mitt euro (€18,800) telgħet għal somma ferm akbar. Illi ta' min jinnota li fix-xhieda tiegħu huwa semma li kien hemm xogħol differenti li qiegħed isir iżda l-partijiet kienu dejjem qed tingibed l-attenzjoni tagħhom għal dan ix-xogħol. Illi meta kien irċieva l-aħħar kont, saret analiżi min-naħa tal-istess perit sabiex jara jekk hux ġustifikat il-kont li kien maħruġ mill-attur. Illi huwa importanti hu li skont ma semma l-istess perit Bezzina (a fol. 34) li qabel ma nħareġ il-kont finali saret laqgħa bejn Edwin Micallef u hu. Illi f'din il-laqgħa kien ġie diskuss il-kont sabiex tintalab spjegazzjoni tax-xogħol li sar. Illi għalhekk jidher biċ-ċar minn dawn il-fatt li l-attur kien jaf li hemm ċerti diskrepanzi fil-kont li kien ħareġ huwa stess u dan mil-laqgħa li saret mal-istess perit.

Illi skont l-istess Perit il-laqgħa kienet sabiex jiġu ċċarati x-xogħol li kien sar mill-istess bennej. Illi min-naħa tiegħu l-istess Perit ammetta li laqgħa bejn il-partijiet qabel ma ngħata l-kont lill-klijent tiegħu ma saritx kif is-soltu kien isir. Illi minn wara dik il-laqgħa huwa ħareġ il-kont finali u ngħata lil Stephen Cassar li kien ferm anqas minn dak li kien bagħat l-istess Edwin Micallef.

Illi mid-dokumenti esebiti li digà saret referenza għalihom (Dok. A sa C), il-perit Bezzina ikkonferma li huwa kien irċieva l-emails mingħand Edwin Micallef ħlief għal dik tas-17 ta' Diċembru, 2015 minħabba li ma kienx sabha. Illi ma' dawn id-dokumenti huwa esebixxa email oħra mibgħuta mill-istess attur li ġgib id-data tat-18 ta' Jannar, 2016 fejn hemm kont ieħor bir-raba' ċifra tal-ammont ta' xogħol li sar mill-istess Edwin Micallef. Illi f'dan il-każ l-ammont li jidher huwa ta' disgħa u tletin elf, ħames mija u tnejn u tmenin euro u għoxrin ċenteżmu (€39,582.20) bil-VAT inkluża. Illi l-istess perit ħareġ il-kont finali li ġie mgħoddi lill-istess Stephen Cassar fejn qasmu fuq diversi kolonni, il-kont fejn reġa' tenna li kien ikkonsulta mal-istess Edwin Micallef fuq il-breakdown tal-affarijiet izda qatt ma kien urieh il-kont finali li kien ġie mibgħut lill-istess Stephen Cassar.

Illi skont l-istess Perit fix-xhieda tiegħu kien hemm komunikazzjoni bejn Edwin Micallef u hu sabiex il-kont jiġi rivedut u għalhekk inħarġu diversi kontijiet differenti matul iż-żmien izda tenna li kien l-aħħar kont li kienet il-verżjoni t-tajba. Illi għalkemm kien inħareġ kont finali li skont l-istess perit Bezzina kien ġustifikat, però dan il-kont qatt ma kien ġie muri lil Edwin Micallef. Illi f'dan il-każ il-kont li kien ġust kien dak muri f'Dok. B fejn l-ammont dovut kien jammonta għal ħdax-il elf, mitejn u għoxrin euro (€11,220) + tnax-il elf u mitejn euro (€12,200) + erbat elef, mitejn u tmienja u sebgħin euro (€4,278) = sebgħa u għoxrin elf, sitt mija u tmienja u disgħin euro (€27,698). Illi ma' dan il-kont irid jizdied il-VAT ta' 18% fejn allura l-ammont globali kien ta' tnejn u tletin elf, sitt mija u tlieta u tmenin euro u erbgħa u sittin ċenteżmu (€32,683.64). Illi fil-fatt skont id-dokument esebiti mill-intimat Stephen Cassar kien ħallas l-ammont tal-kont maħruġ mill-istess perit Bezzina. Illi fil-fatt anki mill-istess irċevuta fiskali ma hemm ebda indikazzjoni li qiegħda titħallas somma anqas minn dak dovut jew inkella li dan l-ammont huwa akkont ta' somma akbar.

Illi kien għalhekk li l-attur ħassu aggravat fejn insista li l-kont tiegħu kien ferm ogħla minn dak li ħallas l-intimat. Illi l-istess attur jgħid li l-kont finali maħruġ mill-perit qatt ma ġie muri lilu u dan il-fatt huwa korroborat mill-istess Perit. Għalkemm il-perit Bezzina xehed li kien kellem lill-attur sabiex jispjega l-kont maħruġ minnu sabiex jagħmel l-analizi tiegħu. Illi dan il-fatt l-istess attur qatt ma qalu kemm fix-xhieda tiegħu u lanqas fl-istess affidavit izda jagħmel referenza għal laqgħa li kienet saret bejn il-partijiet wara li l-kont kien inħareġ. Illi fil-fatt l-istess attur jgħid a fol. 60 li qatt ma ġie konsultat fuq l-aħħar kont u għalhekk lanqas jikkonferma li fil-fatt kien kellmu l-Perit Bezzina sabiex jagħti spjegazzjoni tax-xogħol. Illi Edwin Micallef

jikkonferma biss li kienet deċiżjoni tal-perit Bezzina li nħareġ dak il-kont mingħajr konsultazzjoni miegħu. Illi ta' min jinnota li l-istess Edwin Micallef fil-mori ta' dawn il-proċeduri ppreżenta diversi kontijiet li huma għal kollox differenti. Illi permezz ta' nota huwa ppreżenta tliet kontijiet differenti fejn f'Dok. A hemm ammont ta' sitta u erbgħin elf, tmien mija u erbgħa u tletin euro u ħamsin ċenteżmu (€46,834.50), f'dok. B ammont ta' disgħa u erbgħin elf, seba' mija u erbgħa u tmenin euro u ħamsin ċenteżmu (€49,784.50), waqt li f'dok. Ċ hemm ammont ieħor ta' sitta u erbgħin elf, disa' mija u tnejn u ħamsin euro u ħamsin ċenteżmu (€46,952.50). Illi minn dawn kollha l-istess perit Bezzina ikkonferma tnejn minnhom u addirittura eosebixxa email oħra b'kont ieħor mibgħut mill-istess Edwin Micallef għall-ammont ta' disgħa u tletin elf, ħames mija, u tnejn u tmenin euro u għoxrin ċenteżmu (€39,582.20).

Konsiderazzjonijiet legali:

*Il-Qorti evalwat il-provi li tressqu quddiemha u s-sottomissjonijiet magħmula mill-partijiet. Il-vertenza bejn il-partijiet hija li filwaqt li l-attur qiegħed jivvanta pretensjoni għall-ħlas tax-xogħlijiet imwettqa minnu fejn baqa' bilanċ ta' tlettax-il elf seba' mija u tmintax-il euro u sitta u ħamsin ċenteżmu (€13,718.56) minn total akbar. Mill-eżami anke superfiċjali tax-xhieda mogħtija, il-kunflitt fil-verżjonijiet hi waħda lampanti. Hekk filwaqt li l-attur jgħid li huwa qatt ma tħallas dak kollu li kien dovut lilu tax-xogħol li għamel, min-naħa tal-konvenut jgħid li huwa ħallas dak kollu dovut wara li l-Perit Bezzina ħareġ il-kont finali. Illi fis-sentenza mogħtija mill-Imħallef Philip Sciberras (Prim Awla tal-Qorti Ċivili) fil-kawża fl-ismijiet **Il-Kmandant tal-Forzi Armati vs Francis Difesa** mogħtija nhar it-28 ta' Mejju 2003 fejn qalet hekk:*

*“Issa hu paċifikament riċevut illi għalkemm l-*onus probandi* hu mixħut fuq min jallega fatt spiss jigri illi meta l-attur ikun assoda *prima facie* t-talba tiegħu, allura l-prova kuntrarja tinqaleb fuq il-parti l-oħra. Dan jissuċċiedi fejn il-konvenut jallega hu ċerti fatti. B'dan il-mod hu jqiegħed ruħu fl-istess sitwazzjoni tal-attur għal dak li hu l-oneru provanti l-baži tad-difiża tiegħu. U jekk hemm konflitt, wieħed imbagħad ma għandux faċilment jaqa' fuq ir-regola '*actor non probante, reus absolvitur*' jew ir-regola l-oħra inversa '*reus in excipiendo fit actor*';*

*Jinsab ravviżat fid-deċiżjoni fl-ismijiet **Carmelo Farrugia vs Rokku Farrugia**, Prim Awla, Qorti Ċivili, per Imħallef Maurice Caruana Curran, 24 ta' Novembru, 1966,*

“il-konflitt fil-provi huma ħaġa li l-Qrati minn dejjem ikunu lesti għaliha. Il-Qorti għandha teżamina jekk xi waħda miż-żewġ verżjonijiet, fid-dawl tas-soliti kriterji tal-kredibbiltà u speċjalment dawk tal-konsistenza u verosimiljanza, għandhiex teskludi lill-oħra, anke fuq il-bilanċ tal-probabbiltajiet u tal-preponderanza tal-provi, għax dawn, f’kawżi ċivili, huma ġeneralment suffiċjenti għall-konvinciment tal-ġudikant.”

Mill-provi jirriżulta li l-konvenut kien qabba lill-perit Bezzina sabiex jjeħu ħsieb ix-xogħol li kellu jsir għal ħanut li huwa kellu ġewwa Paola. Illi min-naħa tal-Perit kien irrakkomanda lil Edwin Micallef sabiex jagħmel dan ix-xogħol wara li kien ta stima għax-xogħol li kellu jsir. Għalkemm mill-provi jirriżulta li minkejja li l-attur oriġinarjament kien ta stima li kien qabel magħha l-konvenut, kif tlesta x-xogħol inħarġu kontijiet ferm aktar għolja mill-istima oriġinali u dan kif jidhru mid-dokumenti esebiti. Minkejja dan, l-attur ikkonferma li l-konvenut kien ħallsu s-somma ta’ tnejn u tletin elf, sitt mija u tlieta u tmenin euro u erbgħa u sittin ċenteżmu (€32,683.64) u anke nħarġet irċevuta fiskali minn Edwin Micallef. Illi min-naħa l-oħra lanqas ma tniżżel fl-istess dokument jew inkella fuq dokument ieħor li dan huwa ħlas ta’ parti tal-prezz maħruġ minnu bħala kont finali.

Illi f’dan il-każ ma ġiex maħtur perit tekniku sabiex jiġi analizzat ix-xogħol li sar u jevalwa l-istess kont li nħareġ mill-attur. Illi għalhekk f’dan il-każ l-unika persuna li jista’ jiġta’ dawl fuq il-kwistjoni huwa l-perit Bezzina li ġie mqabba mill-istess konvenut bħala l-Project Manager fuq ix-xogħol li kellu jsir f’dan il-ħanut. Il-Perit Bezzina wara li kienu ġew mgħoddija diversi kontijiet maħruġa mill-istess Edwin Micallef (illi skont id-dokumenti esebiti hemm erba’ kontijiet differenti li kienu maħruġa fejn Edwin Micallef jgħid li kienu saru fuq insistenza tal-istess perit Bezzina. Illi l-aħħar kont imsemmi f’email ta’ Jannar 2016, l-attur Edwin Micallef ma jgħid xejn fuq dan il-kont maħruġ.)

Fid-deċiżjoni tagħha dwar x’għandu jkun il-ħlas mill-konvenuti għax-xogħlijiet li għamel l-attur fil-post tagħhom, il-Qorti tqis li m’hemm l-ebda raġuni għalfejn m’għandhiex tistrieħ fuq il-konkluzjonijiet tal-perit Bezzina. Huwa minnu li l-istess kont finali ma ġiex muri lill-attur qabel ma ntbagħat lill-konvenut iżda skont l-istess Perit Bezzina kien hemm laqgħa bejn Edwin Micallef u hu, fuq l-istess kont. Anki ġie kkonfermat li wara li nħareġ il-kont saret laqgħa bejn il-partijiet u ma kienx hemm ftehim fuq il-prezz.

Illi f'ċirkostanzi bħal dawn fejn f'materja ta' prova peritali, l-insenjament ġurisprudenzjali huwa fis-sens li, għalkemm sitwazzjonijiet fejn ikun hemm kwistjoni teknika huwa kontrollabbli mill-ġudikant bħal kull prova oħra. Il-Qorti mhix marbuta li toqgħod fuq konkluzjoni tal-Perit kontra l-konvinzjoni tagħha. Illi l-ħila u l-professjoni kif ġiet espressa mill-istess Perit Bezzina m'għandux jiġi skartat għall-aħħar. Illi għalkemm kien nuqqas tal-Perit li ma bagħatx il-kont finali wkoll lill-istess Edwin Micallef, illi però min-naħa l-oħra din il-Qorti ma tistax tifhem li għall-istess xogħol li sar kellhom jinħarġu erba' kontijiet differenti li kollha ngħataw lill-Perit Bezzina.

Mill-assjem tal-provi li ġew prodotti, il-Qorti tqis li mix-xhieda tal-istess Perit Bezzina li qabel ma nħareġ il-kont finali, kien hemm diskussjonijiet ma' Edwin Micallef fuq il-kont. Illi l-istess Edwin Micallef meta tħallas l-ammont minn Stephen Cassar lanqas ġibed l-attenzjoni li kien qiegħed jaċċetta din is-somma akkont ta' somma akbar. Lanqas din il-Qorti ma tista' tifhem ir-raġunament li semma l-istess Edwin Micallef li kien l-istess Perit li qallu biex iżid fil-prezz meta nħareġ kont finali ferm anqas minn dak li suppost talbu l-perit Bezzina.

Illi ta' min jinnota wkoll, li f'dawn il-proċeduri ma ġietx prezentata kopja tal-istess ittra uffiċjali fejn qiegħed jintalab għall-istess spejjeż tagħha.

Għaldaqstant il-Qorti tqis li l-attur tħallas tax-xogħol kollu li huwa dovut mill-konvenut għax-xogħlijiet ta' appalt imwettqa minnu u dan wara li ġie meqjus minn din il-Qorti li l-kont finali maħruġ mill-istess Perit Bezzina kien wieħed ġust.

Decide

Għaldaqstant għar-raġunijiet hawn fuq mogħtija, il-Qorti qiegħda taqta' u tiddeciedi din il-kawża billi tilqa' l-eċċezzjonijiet tal-konvenut u tiċħad it-talbiet attriċi.

L-ispejjeż tal-kawża għandhom ikunu a karigu tal-attur Edwin Micallef."

L-Appell

6. L-appellant ippreżenta l-appell tiegħu fis-7 ta' Frar, 2020 fejn talab lil din il-Qorti sabiex -

“... jogħgħobha tħassar u tirrevoka d-deċiżjoni mogħtija mill-Onorabbli Qorti tal-Maġistrati fl-ismijiet premissi datata 21 ta' Jannar 2020 u tilqa' t-talbiet tal-appellanti bl-ispejjeż kontra l-appellat.”

7. L-appellant jgħid li jhoss ruħu aggravat bid-deċiżjoni tal-Ewwel Qorti għaliex: (i) l-Ewwel Qorti għamlet apprezzament superfiċjali u ħażin tal-provi meta straħet fuq ix-xhieda tal-Perit Bezzina, li skont l-appellant kienet mimlija kontradizzjonijiet; (ii) l-Ewwel Qorti straħet fuq il-konklużjonijiet tal-Perit Bezzina mingħajr ma kkonsidrat il-fatt li l-kont maħruġ mill-Perit Bezzina ma ġiex muri lill-appellanti, u dan il-kont inħareġ mill-istess Perit Bezzina wara li dan ikkonkluda li l-kont maħruġ mill-appellant kien wisq għoli. L-appellant jgħid li l-Perit Bezzina talab diversi kontijiet lill-appellant, li iżda ma ġewx murija lill-appellat, ċjoé lill-klijent tal-proġett għaliex l-Perit Bezzina ma qabilx magħhom. Kien biss it-tielet kont li ġie muri lill-appellat għaliex il-Perit Bezzina qabel ma' dik l-istima; (iii) l-Ewwel Qorti kienet żbaljata meta kkonsidrat li qabel inħareġ il-kont finali l-appellant ġie kkonsultat mill-Perit Bezzina, peress li dan il-fatt mhux korroborat mix-xhieda.

Ir-risposta tal-appell

8. Fir-risposta tal-appell tiegħu l-appellat wieġeb li s-sentenza tal-Ewwel Qorti hija ġusta u timmerita konferma, peress li huwa m'għandu jagħti xejn lill-appellant. L-appellat spjega li l-ftehim bejn il-partijiet kien dak li sar permezz tal-intervent tal-Perit Conrad Bezzina, li tqabbad bħala *project manager* biex jieħu ħsieb ix-xogħlijiet li kellhom isiru fil-fond, u li kien hejja *bill of quantities* b'stima ta' kemm kellhom jiswew ix-xogħlijiet li kien hemm bżonn. L-appellat issottometta wkoll li kien il-Perit Bezzina li rrakkomanda li jitqabbad Edwin Micallef biex jagħmel ix-xogħlijiet meħtieġa, u skont il-ftehim originali bejn il-partijiet, ix-xogħol kellu jiġi jiswa tmintax-il elf, tmien mija u tmenin Euro (€18,800), bil-VAT inkluża. L-appellat sostna li skont id-dispożizzjonijiet tal-Kap. 406, il-prezz pattwit f'materja ta' din ix-xorta għandu dejjem jinkludi t-taxxa tal-VAT, u tali taxxa ma tistax tintalab oltre l-prezz pattwit. L-appellat qal li mill-provi li ngabu quddiem l-Ewwel Qorti, jirrizulta bl-aktar mod ċar li l-Perit Bezzina kien inkarigat minn dan il-proġett, li kien hu li ordna x-xogħlijiet li kien hemm bżonn li jsiru bi qbil bejn il-partijiet, kien hu li kkoordinata l-*variations* neċessarji li kellhom isiru tul il-kors tax-xogħlijiet, kien hu li hejja l-istimi u kkunsidrahom bħala *variations* ġustifikati, u kien hu li ċcertifika x-xogħol li sar u kkonferma mal-appellat li l-prezz ta' €32,683.64 huwa prezz xieraq u ġust li għandu jithallas għax-xogħlijiet li saru. L-appellat qal li huwa qabbad lill-appellant jagħmel dawn ix-xogħlijiet fuq parir tal-Perit Bezzina. Kompla jgħid li wara li nbeda x-xogħol, kien hemm qbil li ċerti xogħlijiet ma kellhomx isiru, u

kien biss wara li tlestiet il-binja li l-Perit Bezzina ċertifika x-xogħol li sar u stabbilixxa kemm kien l-ammont li kellu jithallas mill-appellat. L-appellat qal li min-naħa tiegħu huwa ħallas il-kontijiet kollha kif maħruġa mill-Perit Bezzina, u issa l-appellant ma jistax jippretendi li għandu jithallas aktar minn dak li ġie miftiehem. Kompla jgħid li d-differenza fil-prezz pretiż mill-appellant mhijiex ġustifikata għaliex mhijiex iċċertifikata mill-istess Perit, u lanqas mhi sorretta mill-fatti u mill-istimi mogħtija. L-appellat qal li hija ħaġa loġika li ladarba x-xogħlijiet tnaqqsu u mhux żdiedu minn dak li kien oriġinarjament maħsub li kellu jsir, il-prezz miftiehem bejn il-partijiet kellu jonqos, jew fl-agħar ipotesi jibqa' l-istess. Żied jgħid li l-appellant talbu ħlas akkont waqt li x-xogħol kien għadu ma tlestiex, u minkejja li huwa ma kellu ebda obbligu li jagħmel dan, kien ħallas lill-attur permezz ta' *cheque* li ntbagħat mal-Perit Bezzina. Qal li sa dak iż-żmien il-partijiet kienu għadhom taħt l-impressjoni li l-valur tax-xogħlijiet kien ser ikun skont dak miftiehem oriġinarjament bejn il-partijiet, jiġfieri ta' tmintax-il elf u tmien mitt Euro (€18,800). Żied jgħid li kien biss meta x-xogħlijiet ġew fi tmiemhom li l-appellant kien ipprezentalu kont b'talba għall-ħlas ta' €39,790.25, oltre l-VAT, liema talba skont l-appellant kienet kważi t-tripplu ta' dak oriġinarjament miftiehem bejn il-partijiet. L-appellat qal li l-Perit Bezzina kien spjegalu li minkejja li l-*quote* originali kienet ta' €18,800, kienu saru €11,220 f'xogħlijiet, u €12,200 xogħlijiet ulterjuri li ma kinux inklużi fil-*quote* originali, filwaqt li saru b'kemm jiswew €4,278 f'xogħlijiet mill-appellant li tħallsu lil ħaddieħor, li f'dak l-istadju ma kellhomx jithallsu minħabba li riedu jingabru minn ħaddieħor. L-appellat qal li min-naħa tiegħu huwa kien qabad u

ħallas sabiex jevita l-inkwiet, u b'hekk jirrizulta li huwa ħallas total ta' €32,683.64, kif jirrizulta mill-irċevuta maħruġa mill-appellant. Kompla jgħid li huwa qatt ma qabel li dan kien l-ammont attwalment dovut, iżda hu kien qabad u ħallas sabiex jevita litigġi żejda mal-appellant. Qal li mill-provi għandu jirrizulta li għax-xogħlijiet li saru, huwa mhux talli ħallas dak kollu li kien obligat li jħallas, u ma fadallu jagħti xejn iżjed lill-appellant, talli huwa l-appellant li għandu jħallsu għad-danni kkagunati lilu minħabba d-dewmien u minħabba x-xogħol ħażin li għamel. L-appellat qal li minkejja li l-ftehim originali milħuq bejn il-partijiet kien li x-xogħol kellu jsir skont l-istima originali, huwa mhux jikkontesta l-fatt li saru xi xogħlijiet żejda, liema xogħlijiet bejn wieħed u ieħor jiswew daqs ix-xogħlijiet li baqgħu qatt ma saru, u għalhekk anki li kieku kellu jkun hemm tpaċija awtomatika bil-prezz jibqa' kif originarjament miftiehem, xorta waħda l-appellat jigi li ħallas €4,278 żejda. Huwa kompla jgħid li dan l-ammont ma kellux jithallas minnu, iżda hu kien ħallsu sabiex jevita aktar litigġi mal-attur. L-appellat ikkonkluda billi qal li min-naħa tiegħu huwa ħallas €10,343.60 aktar milli kien originarjament miftiehem li jħallas għax-xogħol li sar mill-appellant, u dan wara li l-Perit Bezzina ċċertifika li x-xogħol li sar mill-appellant kien jiswa daqstant. B'riferiment għat-tielet aggravju, l-appellat qal li l-Ewwel Qorti kienet korretta meta kkonsidrat li qabel inħareġ il-kont finali, l-appellant kien ikkonsulta mal-Perit Bezzina, għaliex jirrizulta mill-provi li l-Perit Bezzina kien kellem lill-partijiet. L-appellat qal li l-istimi tal-Perit Bezzina għandhom jitqiesu li huma korretti, u d-deċiżjoni tal-

Ewwel Qorti m'għandhiex tinbidel sempliciment għaliex l-appellant qiegħed issa jippretendi li kien hemm apprezzament ħażin tal-provi mill-Ewwel Qorti.

Konsiderazzjonijiet ta' din il-Qorti

9. Din il-Qorti sejra tgħaddi sabiex fl-ewwel lok, tikkonsidra l-appell imressaq mill-appellant, flimkien mar-risposta tal-appellat għall-aggravji mressqa mill-appellant, fid-dawl tas-sentenza appellata.

L-ewwel aggravju: L-Ewwel Qorti għamlet apprezzament superficjali u ħażin tal-provi meta straħet fuq ix-xhieda tal-Perit Bezzina, li kienet mimlija kontradizzjonijiet

L-appellant jgħid li l-Ewwel Qorti għamlet apprezzament ħażin tal-provi prodotti quddiemha, meta tat piż lix-xhieda tal-Perit Bezzina, liema xhieda skont l-appellant kienet mimlija kontradizzjonijiet. L-appellant qal li minkejja li huwa kien indikat mill-Perit Bezzina nnifsu bħala l-persuna li kellu jagħmel ix-xogħlijiet meħtieġa mill-appellat fil-ħanut tiegħu, mill-provi jirriżulta wkoll li l-appellant intalab iħejji stima qabel jinbdew ix-xogħlijiet, wara li l-Perit Bezzina u l-appellat indikawlu x'tip ta' xogħlijiet kienu meħtieġa li jsiru fl-imsemmi fond. L-appellant qal li mal-andament tax-xogħol, l-inkarigu tiegħu inbidel u n-natura tax-xogħol li kellu jsir minnu inbidlet, bir-riżultat li l-kont finali mibgħut minnu kien ogħla mill-istima oriġinali li huwa kien ta fil-bidu. L-appellant qal li għall-Qorti kellu jkun ovvju li ladarba żdied ix-xogħol li huwa kien mistenni li

jagħmel, il-kont finali kellu jinbidel, kif ikkonfermat mill-Perit Bezzina nnifsu. L-appellant qal li l-Qorti bħal donnha skartat il-fatt li l-Perit Bezzina kien il-*project manager* ta' dan il-proġett, u li kien l-istess Perit li awtorizza l-*variations* fix-xogħlijiet li kellhom isiru. L-appellant qal li minn dan isegwi li l-Ewwel Qorti kienet żbaljata meta stabbiliet il-kont maħruġ mill-Perit Bezzina bħala l-kont finali u ġust, meta l-istess Perit kien awtorizza x-xogħlijiet addizzjonali li kienu meħtieġa, u wara li tlestew ix-xogħlijiet il-Perit Bezzina naqas milli jgħaddi l-kont finali lill-appellant għall-approvazzjoni tiegħu, iżda għadda l-kont finali lill-appellant biss, li min-naħa tiegħu qiegħed jinsisti li ma baqagħlu jħallas xejn lill-appellant.

Il-Qorti kkonsidrat li l-appellant ingħata l-inkarigu fuq rakkomandazzjoni tal-Perit Bezzina, wara li dan tal-aħħar kien stabbilixxa x'tip ta' xogħol kien meħtieġ li jsir fil-fond tal-appellant. Originarjament bejn il-partijiet kien hemm qbil li x-xogħol li kellu jsir kien ser jiġi jiswa tmintax-il elf u tmien mitt Euro (€18,800), iżda wara li kien inbeda x-xogħol, kienu meħtieġa xi *variations*. Mill-provi li nstemgħu quddiem l-Ewwel Qorti, ma jirriżultax li x-xogħol li kien meħtieġ li jsir mill-appellant żdied, iżda l-appellant spjega li fost l-oħrajn il-*lift shaft* li kienet maħsuba li ssir originarjament baqgħet ma saritx, kif ukoll it-taraġ li kellu jsir tħalla barra. L-appellant spjega wkoll li minkejja li l-problema originali li wasslitu biex jikkonsidra jirrangja l-fond inkwistjoni, kienet l-art tal-ħanut li kienet sfrundat, din il-problema baqgħet ma ġietx indirizzata mill-appellant. Intqal ukoll li x-xogħol tal-appellant ħa ferm aktar żmien milli kien

originarjament miftiehem, u dan id-dewmien ikkawża danni lill-appellat li tilef ħafna xogħol u bejgħ fi żmien kruċjali għat-tip ta' negozju tiegħu. Mill-provi jirrizulta li meta l-appellat ra l-kont maħruġ mill-appellant, dan bħal inħasad għaliex l-ammont pretiż mill-appellant kien sostanzjalment ogħla minn dak originarjament miftiehem bejn il-partijiet, tant hu hekk li l-kont finali mibgħut mill-appellant kien kwazi t-tripplu ta' dak originarjament maqbul bejn il-partijiet. L-appellant qiegħed jibbaża dan l-aggravju tiegħu fuq il-fatt li la darba l-Perit Bezzina kkonferma li kien hu li awtorizza ż-żieda fix-xogħlijiet li kellhom isiru fil-fond, il-Perit Bezzina kellu jawtorizza ż-żieda fil-ħlas pretiż mill-appellant.

Din il-Qorti tistqarr li ma taqbilx ma' dan. Ibda biex mill-provi jirrizulta li minkejja li kien hemm *variations* fix-xogħol li kellu jsir, dan it-tibdil mhux neċessarjament kien jammonta għal żieda fuq ix-xogħol li originarjament kellu jsir mill-appellant. Mill-provi jirrizulta li kien hemm xogħol li kien maħsub li jsir originarjament li baqa' ma sarx mill-appellant, bħal-*lift shaft*, u l-irrangar tal-ħsara fl-art li kienet qiegħda tisfronda. Minkejja dan kien hemm xogħlijiet oħra li saru u li ġew iċċertifikati mill-Perit Bezzina, u li kienu jimmeritaw ħlas addizzjonali fuq dak li kien originarjament miftiehem bejn il-partijiet. Il-Qorti tirrileva kif iż-żewġ partijiet fil-kawża, it-tnejn li huma qalu li kienu tilfu l-fiduċja fil-Perit Bezzina bħala l-perit tal-proġett, u sostnew li ma kinux sodisfatti bl-interventi tiegħu meta l-appellant ipprezenta l-kont finali lill-appellat. F'punt minnhom l-appellat saħansitra jirreferi għall-Perit Bezzina u għall-appellant

bħala “*con artists*”, filwaqt li l-appellant qiegħed isejjes dan l-appell tiegħu fuq il-piż li l-Ewwel Qorti ma kelliex tagħti lix-xhieda tal-Perit Bezzina, li wara kollox kien il-Perit imqabbad mill-appellat, u kien hu li rrakkomanda li jingħata x-xogħol lill-appellant. L-appellant jgħid li huwa ma ngħatax ċans jgħid jekk jaqbilx mal-kont finali li l-Perit Bezzina ppreżenta lill-appellat, u li huwa tħallas tiegħu. Il-Qorti iżda ma taqbilx ma’ din il-pożizzjoni meħuda mill-appellant, għaliex jirriżulta mill-provi mressqa quddiem l-Ewwel Qorti, li wara li tlestew ix-xogħlijiet, il-Perit Bezzina kien laqqa’ lill-partijiet sabiex jispjega n-natura tax-xogħol li sar fil-fond inkwistjoni, u kien waqt din il-laqgħa li l-Perit Bezzina spjega li mix-xogħol oriġinarjament miftiehem bejn il-partijiet, saru b’kemm jiswew €11,220 f’xogħlijiet, filwaqt li saru wkoll €12,200 f’xogħlijiet ulterjuri li ma kinux inkluzi fil-*quote* originali, u €4,278 f’xogħol li sar minn terzi u li l-appellat qabel li jħallas għalihom, skont hu sabiex jevita li jkun involut f’litigji mal-appellant. Jirriżulta għalhekk li l-Perit Bezzina ċertifika li l-appellant għamel b’kemm jiswew €32,683.64 f’xogħlijiet, liema ammont tħallas mill-appellat. Waqt il-proċeduri li nstemgħu quddiem l-Ewwel Qorti, ħadd mill-partijiet ma talab għall-ħatra ta’ perit tekniku sabiex jagħmel verifika u jivvaluta x-xogħol li sar mill-appellant. Minkejja li l-appellat xehed li l-kont ipprezentat lilu kien ta’ “xokk” għalih, huwa xorta waħda qagħad fuq il-valutazzjoni u ċ-ċertifikazzjoni tal-Perit Bezzina, u qabel li jħallas l-ammont indikat lilu mill-istess perit. Min-naħa l-oħra ma tirriżultax ippruvata l-allegazzjoni tal-appellant li wara li ħareġ l-ewwel kont u pprezentah lill-Perit Bezzina, dan kien qallu li dak il-kont kellu jigi rivedut peress li kien baxx wisq. L-

unika xhieda esperta li kellha l-Ewwel Qorti għad-dispożizzjoni tagħha, kienet proprju dik tal-Perit Bezzina li kien involut f'dan il-proġett mill-istadju tal-applikazzjoni quddiem l-Awtorità tal-Ippjanar, saċ-ċertifikazzjoni tax-xogħol meta tlesta, u li kkonkluda li għax-xogħol li sar kellu jkun hemm flas ta' €32,683.64. Il-Qorti mhijiex tara fejn huma l-kontradizzjonijiet f'dak li kellu xi jgħid il-Perit Bezzina fix-xhieda tiegħu, li quddiem l-Ewwel Qorti spjega għaliex kien hemm diskrepanza bejn dak li kien oriġinarjament miftiehem bejn il-partijiet u l-prezz li l-appellant intalab iħallas wara li kienu tlestew ix-xogħlijiet. Min-naħa l-oħra l-appellant tant ippreżenta fatturi differenti b'ammonti differenti, li din il-Qorti ma tarax li dak li qiegħed jintqal minnu jista' jkun kredibbli, għaliex min ikun konvint mix-xogħol li jkun għamel u mill-prezz li qiegħed jitlob, ma joħroġx tliet kontijiet differenti u jibgħathom lill-istess persuna fi żmien daqstant qasir.

It-tieni aggravju:

L-Ewwel Qorti naqset milli tikkonsidra li l-kont maħruġ mill-Perit Bezzina ma ġiex muri lill-appellant, u li dan il-kont inħareġ wara li l-appellant kien ilmenta li l-kont originali maħruġ mill-appellant kien għoli wisq

Il-Qorti tqis li quddiem l-Ewwel Qorti ġew ippreżentati diversi kontijiet u fatturi maħruġa mill-appellant, li ma kinux jaqblu bejniethom. L-appellant spjega dawn id-diskrepanzi billi qal li wara li ħareġ l-ewwel kont, kien il-perit tal-proġett stess, il-Perit Bezzina li qallu li f'ċerti aspetti l-kont kien baxx wisq u ma jirriflettix il-prezz tas-suq. Imma meta l-appellant irveda l-prezzijiet u bagħat

it-tieni kont, il-Perit Bezzina għal darb'oħra talbu jirrevedi l-kont, din id-darba għaliex kien għoli wisq. L-appellant jispjega li nħargu diversi kontijiet minnu, wara li l-appellat ilmenta mal-Perit Bezzina li l-kontijiet mibgħuta lilu kienu għoljin wisq, u kien għalhekk li l-Perit Bezzina ħass il-ħtieġa li jirrevedi t-tielet kont maħruġ mill-appellant. Qal li l-Perit Bezzina aċċetta li jkun hemm dan it-tnaqqis fil-kont għad li l-Perit Bezzina kien ben konxju mill-fatt li kien hemm *variation* fix-xogħol minn kif kien originarjament maħsub, u mingħajr ma informa lill-appellant bit-tnaqqis fil-kont.

Il-Qorti tqis li lanqas dak li qiegħed jintqal f'dan l-aggravju ma gie ppruvat mill-appellant. Mill-provi jirrizulta li l-Perit Bezzina kien involut fl-istadji kollha ta' dan il-proġett, u għad li kien l-istess perit li originarjament ħareġ *bill of quantities* u qabel li x-xogħlijiet meħtieġa kellhom jammontaw għal madwar tmintax-il elf u tmien mitt Euro (€18,800), sussegwentement dan l-istess Perit issorvelja x-xogħlijiet li saru u qabel li l-prezz mitlub lill-appellat kellu jiġi rivedut u ntalab iħallas is-somma ta' €32,683.64, liema somma tħallset mill-appellat. Ma jirrizultax li qabel inħareġ il-kont finali, li spjega tiegħu ngħatat mill-Perit Bezzina lill-appellat, kien hemm xi stima oħra bil-miktub mgħoddija lill-partijiet dwar kemm kienu jiswew il-*variations* fix-xogħlijiet. Lanqas ma jirrizulta li l-appellant min-naħa tiegħu pprezenta tali stima sabiex tiġi approvata mill-appellat qabel jipproċedi bix-xogħlijiet. Għal darb'oħra l-Qorti tirrileva li fin-nuqqas tal-ħatra ta' perit tekniku sabiex jivvaluta x-xogħlijiet li saru, l-Ewwel Qorti ta' bilfors kellha toqgħod fuq l-indikazzjonijiet mogħtija

mill-Perit Bezzina, għalkemm il-Qorti għamlitha cara wkoll li hija ma kinitx qiegħda taċċetta tali spjegazzjonijiet kontra l-konvinzjoni tagħha stess. Minn dak li ġie spjegat mill-Perit Bezzina lill-appellat, jirrizulta li filwaqt li parti sostanzjali mix-xogħlijiet oriġinarjament miftiehma bejn il-partijiet ma sarux, minn €18,800 f'xogħlijiet, l-appellant għamel biss €11,200 skont il-ftehim originali, kien hemm b'kemm jiswew €12,200 f'xogħlijiet li kienu jvarjaw minn dak oriġinarjament miftiehem u li l-appellat intalab iħallas għalihom, kif fil-fatt għamel. L-ammont ta' aktar minn €13,000 pretiż mill-appellant fil-proċeduri mibdija minnu ma ngħatat l-ebda spjega għalfejn qegħdin jintalbu, jew liema xogħlijiet addizzjonali jkopru. Huwa għalhekk li din il-Qorti tikkondividi l-ħsieb tal-Ewwel Qorti, fis-sens li l-appellant ma rnexxielux jipprova li l-ammont pretiż minnu huwa fil-fatt dovut lilu. Għaldaqstant tqis li dan l-aggravju mhuwiex ġustifikat u qiegħda tiċħdu.

It-tielet aggravju: L-Ewwel Qorti żbaljat fil-konkluzjoni tagħha, meta qalet li qabel inħareġ il-kont finali, l-appellant ġie kkonsultat mill-Perit Bezzina

L-appellant qal li mix-xhieda li nstemgħet quddiem l-Ewwel Qorti ma jirrizultax li huwa kien jaf bil-kont maħruġ mill-Perit Bezzina qabel mar biex jiġbor il-ħlas dovut mill-appellat. Minkejja li l-Perit Bezzina xehed diversi drabi quddiem il-Qorti, kien biss fl-aħħar seduta li l-Perit Bezzina qal li kien iltaqa' mal-appellant u infurmah li ried joħroġ kont ieħor, u dan filwaqt li qal li huwa m'għaddiex il-kont maħruġ minnu lill-appellant. L-appellant qal li kien biss meta huwa mar

sabiex jiġbor il-ħlas dovut lilu li l-appellat kien infurmah li kien ser jgħaddilu pagament ridott fuq struzzjonijiet tal-Perit Bezzina. L-appellant qal li l-Perit Bezzina għamel dan fi sforz sabiex ilaqqa' l-partijiet, bil-ħsieb li l-partijiet ipogġu madwar mejda u jaqblu bejniethom. L-appellant zied jgħid li minkejja li l-Perit Bezzina oriġinarjament approva ħlas fl-ammont ta' €46,952.50, sussegwentement u għall-istess xogħol approva pagament fl-ammont ta' €32,683.64, fattur dan li jfisser li l-Qorti ma kellhiex toqgħod fuq ix-xhieda tal-Perit Bezzina li approva u kkonsidra żewġ kontijiet għall-istess xogħol, li kien hemm din id-diskrepanza bejniethom.

Jirriżultalha mill-provi li l-Perit Bezzina kien bagħat għall-partijiet f'din il-kawża u għamel tentattiv sabiex iwassalhom għal ftehim dwar il-ħlas li kellu jsir mill-appellat għax-xogħol li sar mill-appellant. Mill-provi jirriżulta li l-ħlas li sar mill-appellat kien diġà ferm ogħla minn dak oriġinarjament miftiehem bejn il-partijiet, għalkemm jirriżulta li din id-diskrepanza ngħatat raġuni għaliha mill-istess Perit Bezzina li ssorvelja x-xogħlijiet u li spjega lill-appellat x'kienu d-differenzi bejn dak li kien oriġinarjament ippjanat u x-xogħol attwalment imwettaq, sabiex eventwalment l-appellat aċċetta li jħallas dik id-differenza. Mill-provi ma jirriżultax li kien hemm xi xogħol ieħor li l-Perit Bezzina kkonstata li kien sar u li l-appellat naqas li jħallas tiegħu. Barra minn hekk għal dak li huwa l-oneru probatorju f'kawżi ta' din ix-xorta, huwa min jallega li jrid jipprova. Minkejja d-diversi fatturi esebiti minnu, l-appellant imkien ma ta spjegazzjoni dwar id-differenza pretiża minnu u li wasslet għall-intavolar tal-

proċeduri odjerni, minn fejn tirrizulta u x'tirrapprezenta eżattament. Il-fatt waħdu li għall-istess biċċa xogħol inħargu daqstant fatturi differenti mill-appellant, jindika li l-appellant innifsu ma kienx ċert dwar l-ammont pretiż minnu f'dawn il-proċeduri eżattament x'jirrapprezenta. Huwa minnu li l-Ewwel Qorti tat piż probatorju qawwi lil dak li xehed il-Perit Bezzina, li wara kolloxx huwa professjonist fil-qasam. Dak li qal il-Perit Bezzina iżda bl-ebda mod ma ġie kontradett minn xi prova oġġettiva jew minn xi xhieda oħra mressqa mill-appellant, li għalhekk għandu jitqies li naqas milli jipprova l-pretensjoni allegata minnu. Huwa għalhekk li dan it-tielet aggravju mhuwiex ġustifikat u qiegħda tiċħdu.

Decide

Għar-raġunijiet premessi, din il-Qorti qiegħda tiddeċiedi dan l-appell billi tiċħdu u tikkonferma s-sentenza appellata fl-intier tagħha.

L-ispejjeż tal-ewwel istanza jibqgħu kif deċiżi, filwaqt li l-ispejjeż ta' din l-istanza għandhom jithallsu mill-appellant.

Moqrija.

**Onor. Dr Lawrence Mintoff LL.D.
Imħallef**

**Rosemarie Calleja
Deputat Registratur**